

Aan

Minister en Staatssecretaris

nota

Beslisnota Kamerbrief reactie op het CRa rapport
"Vandaag besteld, morgen circulair"

TER BESLISSING

Datum

30 augustus 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/209660

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Innovatie en Strategie v.

Mobiliteit

Innovatie

Beslistermijn

06-08-2023

Bijlage(n)

2

Aanleiding

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft op 15-06-2023 (kenmerk 2023Z08356/2023D26390) verzocht om reactie op het uitgebrachte adviesrapport getiteld "Vandaag besteld, morgen circulair" van het College van Rijksadviseurs (datum publicatie: mei 2023). Bijgevoegde Kamerbrief komt tegemoet aan dit verzoek. Door de vaste commissie is verzocht uw reactie voor 7 september 2023 aan de Kamer te versturen.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de bijbehorende Kamerbrief en deze indien nog mogelijk voor 7 september 2023 aan de Kamer te versturen.

Kernpunten

Hoofdlijnen van het rapport

De brief start met een samenvatting van het rapport:

- Volgens het CRa is logistiek geen doel op zich, maar een middel om maatschappelijke doelen te bereiken, zoals het stimuleren van de transitie naar een duurzame en circulaire economie.
- Een goed functionerende logistieke sector is volgens het rapport essentieel voor de transitie naar een duurzame en circulaire economie. Hierbij wordt beargumenteerd dat logistiek op logische plaatsen plaats moet vinden, bijvoorbeeld door het slim gebruiken, clusteren en stapelen van functies die samen bijdragen aan het circulair maken van ketens.
- Er wordt aangemoedigd een nieuw narratief te schetsen voor de toekomstige logistiek van Nederland, welke een belangrijke schakel moet zijn in het bevorderen van een circulaire economie. Dit narratief zou volgens het CRa ook een internationaal karakter moeten krijgen, waarbij Nederland vanuit haar essentiële rol als wederuitvoerder in Europa een voorloper kan zijn in het vormgeven van circulaire logistieke ketens op het continent.

Het CRa stelt dat vier zaken nodig zijn om de samenwerking met het bedrijfsleven op gebied van circulariteit en logistiek te bevorderen:

1. Een gelijk speelveld van hoge kwaliteitseisen waaraan alle bedrijven en regio's zich dienen te houden;

2. Bestemmingsplannen die intensivering en menging toestaan en stimuleren;
3. Beter geïnformeerde lokale overheden die scherp kunnen onderhandelen met de vastgoedsector;
4. Consumenten die de werkelijke prijs van producten betalen.

Het College schetst bovendien vier praktische oplossingsrichtingen ter invulling van het door haar geachte noodzakelijke nieuwe logistieke narratief:

1. De goede logistieke positie van Nederland als poort naar Europa inzetten om de circulaire economie en de kennisintensieve maakindustrie op ons continent te versterken;
2. Het benutten van schaarse ruimte door o.a. meervoudig en intensief ruimtegebruik;
3. Het stimuleren van de ruimtelijke kwaliteit langs drie waarden: gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde;
4. Het ontwikkelen van een nieuwe ontwerptraditie om het draagvlak van logistiek vastgoed te vergroten.

Reactie op het rapport en de aanbevelingen

Uw Kamerbrief bevat vervolgens een reactie op zowel de inhoud als de oplossingsrichtingen uit het adviesrapport. De reactie bevat informatie over lopende onderzoeken en trajecten die raken aan de genoemde aanbevelingen over het inrichten van logistiek in een circulaire economie, zoals de NPCE, NOVEX, NOVI, Goederenvervoeragenda, hoofdlijnennotitie van de Mobiliteitsvisie, nieuwe nota ruimte en de PBL studie "Ruimte voor CE". In uw reactiebrief wordt met name onderschreven dat we de sterke relatie tussen circulaire economie en logistiek erkennen, dat hieraan door het ministerie wordt gewerkt, maar dat er tegelijkertijd nog veel onderzoek nodig is om logistiek in een circulaire economie vorm te geven en de impact op economie en maatschappij in kaart te brengen. Met name op het gebied van oplossingsrichtingen 3 en 4 inzake waarden en een nieuwe ontwerptraditie zal meer onderzoek verricht moeten worden.

Slot

De brief eindigt met erkenning en waardering voor de hoge ambitie van het CRa. Er wordt geconstateerd dat de adviezen van het CRa echter wel meer onderzoek, nieuwe samenwerkingen, nieuwe businessmodellen, meer sociale innovatie en nieuwe politieke keuzes vereisen om de toekomstige logistiek van Nederland in een circulaire economie vorm te geven. In het slot wordt bovendien aangegeven dat vanwege de demissionaire status van het kabinet, beleidskeuzes over dit onderwerp zullen worden overgelaten aan de ambtsopvolgers.

Krachtenveld

Het rapport is geschreven door het College van Rijksadviseurs (CRa), een multidisciplinair adviescollege dat vanuit een onafhankelijke positie bewindspersonen gevraagd en ongevraagd adviseert over actuele maatschappelijke opgaven en omgevingskwaliteit. Het CRa staat voor integrale kwaliteitsborging binnen ruimtelijke projecten waarbij het Rijk betrokken is. De opdracht van het College is door het kabinet verwoord in het Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp (ARO)¹.

Datum

30 augustus 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/209660

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Innovatie en Strategie v.

Mobiliteit

Innovatie

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

---

¹ [Actieprogramma Ruimtelijk Ontwerp 2021-2024 | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

Het narratief voor de logistiek van de toekomst dat in het rapport van het CRA is geschetst is gebaseerd op drie expertmeetings en een tweetal debatten. Deelnemers van de expertmeetings komen uit zowel de publieke als private sfeer en zijn onder andere bedrijven (o.a. Stec Groep, Heembouw, DILAS, FTM, Urban Synergy, TLN), kennisinstellingen (Erasmus UPT, TU Delft) en overheidsinstanties (gemeente Tilburg, ministeries BZK en EZK).

De bijbehorende Kamerbrief is intern voorbereid door DGMO (ISM) en afgestemd met DGLM (Programma Goederenvervoer) en DGMI (DLCE).

Toelichting

Internationale/Europese context

Het rapport raakt niet alleen het narratief over logistiek en circulariteit op nationaal niveau maar ook op internationaal niveau. Logistiek heeft inherent een internationaal karakter, echter wordt dit versterkt door de essentiële wederuitvoerdersrol van Nederland in het logistieke netwerk van Europa. De ambitie om een circulaire economie te worden strookt met de doelen van de Europese Commissie voor het verduurzamen richting de toekomst. Hierin kan Nederland, zoals bepleit in het rapport, op het gebied van logistiek een voorbeeldrol innemen. Tegelijkertijd zijn er internationale logistieke afspraken met onze buurlanden, die bij de invoer van een nieuw logistiek verhaal en circulaire economie herzien zullen moeten worden.

Politieke context

De thema's duurzame logistiek en circulariteit komen regelmatig aan de orde in de Tweede Kamer. Bijvoorbeeld de stimulering van duurzame bezorgkeuzes (kenmerk 2023D28490) en vragen over het NPCE en Integrale Circulaire Economie Rapportage (ICER) en SER-verkenning (kenmerk 2023D15247). Ook in het NPCE staan deze thema's centraal.

Duurzaamheid

Het adviesrapport heeft als uitgangspunt een duurzame maatschappij te creëren door middel van een volledig circulaire economie en circulaire logistieke ketens.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

30 augustus 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/209660

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Innovatie en Strategie v.
Mobiliteit
Innovatie

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

2

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief reactie op het CRa rapport "Vandaag besteld, morgen circulair"	Kamerbrief met daarin de reactie op de aanbevelingen uit het CRa adviesrapport "Vandaag besteld, morgen circulair" aangaande de toekomstige logistiek van Nederland in een circulaire economie.
2	Adviesrapport "Vandaag besteld, morgen circulair" van het CRa.	In het adviesrapport doet het CRa aanbevelingen om de toekomstige logistiek van Nederland vorm te geven ten behoeve van een circulaire economie.

Datum

30 augustus 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/209660

Opgesteld door Bestuurskern
Dir. Innovatie en Strategie v.
Mobiliteit
Innovatie**Aan**

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

2